

DIGITALISERINGSSTYRELSEN

Vejledning om Digitaliseringsklar Lovgivning

2018 Pixi-udgave

Ny lovgivning skal indeholde beskrivelser af offentlige implementeringskonsekvenser.

Se her hvad du skal huske, når du skal overholde de nye krav.

Bemærk, at denne pixi-udgave ikke erstatter Digitaliseringsstyrelsens "Vejledning om digitaliseringsklar lovgivning". Folderen giver et kort overblik over de nye krav og er alene et supplement til vejledningen.

Find Vejledning om digitaliseringsklar lovgivning på digst.dk/dkl

Digitaliseringsklar lovgivning

Ny lovgivning skal fra den 1. juli 2018 være digitaliseringsklar, dvs. lovgivningen skal tilvejebringe rammebetingelserne for en hel eller delvis digital administration samt anvendelse af ny teknologi. Formålet er at understøtte en bedre og mere effektiv offentlig opgaveløsning.

Med henblik på at understøtte at lovgivningen bliver digitaliseringsklar, skal fagministeriet vurdere og beskrive lovforslags offentlige implementeringskonsekvenser i lovbemærkninger.

Offentlige implementeringskonsekvenser omfatter:

- Syv principper for digitaliseringsklar lovgivning
- Organisatoriske forhold samt administrative omstillings- og driftskonsekvenser
- It-understøttelse, styring og risiko
- Databeskyttelse og genbrug af data

Du skal gennemføre en konsekvensvurdering af lovforslagets offentlige implementeringskonsekvenser og beskrive det under punktet om "*implementeringskonsekvenser for det offentlige*" i lovforslagets almindelige bemærkninger. Krav til ovenstående punkter uddybes i det følgende.

På digst.dk/dkl kan du finde et valgfrit skema med tjekspørgsmål, som også kan anvendes som hjælp i forbindelse med beskrivelsen af et lovforslags implementeringskonsekvenser.

De syv principper

Lovgivningen skal være nemmere og mere enkel at administrere. Du skal derfor vurdere og beskrive i hvilken grad, lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. I tilfælde, hvor principperne må fraviges eller ikke er relevante, angives en begrundelse herfor.

Vurdér principperne og beskriv relevante forhold:

Princip 1: Enkle og klare regler

- Er regler og begreber formuleret på en klar, enkel, entydig og konsistent måde?
- Skelnes der klart mellem hovedregler og undtagelser?

Princip 2: Digital kommunikation

- Er der lovhjemmel til obligatorisk digital kommunikation mellem borgere og virksomheder og det offentlige?
- Er lovhjemlen formuleret således, at den omfatter en fremtidig teknologisk udvikling, dvs. den er teknologineutral?
- Er der fastsat mulighed for at blive betjent på anden vis end digitalt?

Princip 3: Muliggør automatisk sagsbehandling

- Er mulighederne for at anvende objektive kriterier afsøgt?
- Er mulighederne for at indrette reglerne med henblik på automatiserede sagsgeange afsøgt – herunder forholdet til de relevante forvaltnings- og databeskyttelsesretlige krav?
- Er det sikret, at det fagprofessionelle skøn er opretholdt i tilfælde, hvor hensynet til borgernes retssikkerhed taler herfor?

Princip 4: Sammenhæng på tværs - ensartede begreber og genbrug af data

- Kan data, som det offentlige allerede indsamler genanvendes?

- Skal der indsamles nye data fra borgere eller virksomheder?
- Er det sikret, at der bruges de samme definitioner af data, periodiseringer mv., som eksisterer i offentlige registre?

Princip 5: Tryk og sikker datahåndtering

- Lægger lovforslaget op til indsamling eller genbrug af data, herunder fra andre myndigheder? Er der den fornødne hjemmel til evt. behandling af data?
- Er der indtænkt en sikker og tryk datahåndtering?

Princip 6: Anvendelse af offentlig infrastruktur

- Anvendes eksisterende fællesoffentlig infrastruktur, herunder fx NemID, Digital Post, eFaktura osv. frem for særskilte egenudviklede løsninger?
- Anvendes eksisterende fællesoffentlige processer, herunder processer for partshøring, deling/adgang til store dokumenter, kvittering, advisering, rapportering, tilsyn osv.?

Princip 7: Forebygger snyd og fejl

- Anvendes digitale muligheder for at kontrollere sagsoplysninger i offentlige registre forud for udbetaling af ydelser?
- Er lovgivningen udformet, så eventuelle proceskrav ikke stiller sig i vejen for effektiv it-anvendelse i forbindelse med kontrol?

Organisatoriske konsekvenser samt omstillings- og driftskonsekvenser

Organisatoriske forhold kan udgøre væsentlige risici i forhold til en hensigtsmæssig implementering. Du skal derfor vurdere og beskrive konsekvenser i forhold til organisatoriske forhold samt evt. omstillings- og driftskonsekvenser, dvs. ændringer i aktiviteter og drift af den offentlige administration.

Vurdér følgende og beskriv hvis relevant:

- Vurderes der at være organisatoriske eller omstillings- og driftskonsekvenser for stat, regioner og kommuner?
- Vurderes disse at være positive eller negative?
- Medfører lovforslaget oprettelse af nye administrative myndigheder eller væsentlige ændringer i allerede eksisterende myndigheder? Foretag en vurdering af eventuelt forventede mer- eller mindreudgifter til administration, herunder til personale, it-systemer og lokaler mv.
- Vurderes der at være administrative fordele?

It-understøttelse, it-styring og risiko

Lovgivningen skal udformes, så den nemt kan understøttes ved anvendelse af it-løsninger. Du skal derfor vurdere, om lovforslaget indebærer konsekvenser i forhold til eksisterende it-systemer eller udvikling af nye it-systemer. Du skal yderligere risikovurdere it-løsningen, herunder bl.a. i forhold til ikrafttrædelsestidspunktet samt håndteringen heraf.

Vurdér følgende og beskriv hvis relevant:

- Er lovforslaget udformet, så det kan understøtte anvendelsen af it-løsninger?
- Kan lovforslaget muliggøre en større grad af digital administration?
- Er der tale om et statsligt it-system over 10 mio. kr? Hvis relevant, følg da statens it-projektmodel¹
- Hvordan vurderes de samlede it-implementeringskonsekvenser at være? Foretag en kvantificering af omkostninger til it-systemer/sagsbehandlings-systemer, indsamling af viden fra sagsbehandlere og it-leverandører.
- Hvilke potentielle risici er der forbundet med it-løsningen? Er der sat særlige foranstaltninger i værk for at håndtere disse?

¹ Se mere på digst.dk/styring/projektstyring

Databeskyttelse

Offentlige myndigheder skal håndtere borgernes data i overensstemmelse med lovgivningen, herunder databeskyttelseslovgivningen.

Vurdér følgende og beskriv hvis relevant:

- Håndteres borgernes og virksomhedernes data i overensstemmelse med lovgivningen, herunder særligt GDPR?
- Håndteres eventuel datadeling og udveksling af data om borgere og virksomheder i overensstemmelse med øvrig gældende lovgivning?
- Beskriv hjemlerne for databehandlingen, herunder samkøring af registre eller kontrolindsatser.
- Beskriv særlige risici ved anvendelse og deling af data.

Har du allerede udarbejdet et afsnit om lovforslagets forhold til gældende databeskyttelseslovgivning (jf. lovkvalitets-vejledningens punkt 2.7.5) er det ikke nødvendigt med en selvstændig beskrivelse af databeskyttelse under punktet om *"Implementeringskonsekvenser for det offentlige"*.

Betydning for borgerne

Det er væsentligt, at ministerierne er særligt opmærksomme på lovforslag, som berører borgerne direkte. Du skal derfor vurdere, om lovforslaget kan indeholde sagsgange, der skal it-understøttes med direkte konsekvens for borgerne.

Vurdér følgende og beskriv hvis relevant:

- Påvirker lovforslaget borgerne direkte? Fx inden for uddannelse, arbejdsmarked, sundhed, skat eller det sociale område.
- Områder med særhensyn eller skønsudøvelse: Er der behov for særlige opsamlingskategorier i tilknytning til objektive hovedkategorier for at sikre eksempelvis særligt udsatte borgeres rettigheder?
- Vurdér fordele og ulemper for borgerne ved nye digitale procedure, fx ændringer vedr. partshøring, klageadgang mv.

Bemærk, at konsekvenser for borgerne ikke bør beskrives under punktet med offentlige implementeringskonsekvenser, men under det faste punkt om "*administrative konsekvenser for borgerne*" i de almindelige bemærkninger.

Metode til vurdering af implementeringskonsekvenser

Er du i tvivl om, hvordan du skal gribe det an, kan du gøre brug af disse tre trin til vurdering.

Øvrige informationer og vejledninger

For det videre arbejde med vurdering af principper for digitaliseringsklar lovgivning og implementeringskonsekvenser henvises til nedenstående hjemmesider.

- *Vil du læse mere om digitaliseringsklar lovgivning?*

Du kan læse mere om digitaliseringsklar lovgivning, herunder den politiske aftale på vores hjemmeside. Her kan du også finde Vejledningen om digitaliseringsklar lovgivning og et valgfrit hjælpeskema til udfyldelse af implementeringskonsekvenser.

Du finder det hele på: www.digst.dk/dkl

Du kan læse mere om vurdering af implementeringskonsekvenser i Vejledning om konsekvensanalyser, som beskriver, hvordan man vurderer og dokumenterer et lovforslags eventuelle implementeringskonsekvenser.

Du finder vejledningen på: www.modst.dk/oekonomi/vejledninger/

I Justitsministeriets lov kvalitetsvejledning kan du finde vejledning om, hvornår man i det lovforberedende arbejde bør være opmærksom på kravene til digitaliseringsklar lovgivning.

Du finder vejledningen på: www.lovkvalitet.dk/lovkvalitetsvejledningen

- *Har du at gøre med et statsligt it-projekt over 10 mio. kr?*

Alle statslige myndigheder skal anvende den fællesstatslige it-projektmodel til gennemførelse af it-projekter. It-projekter over 10 mio. kr. skal risikovurderes af It-rådet.

Læs mere på: www.digst.dk/styring/

Kontakt Sekretariatet for digitaliseringsklar lovgivning

Du kan altid kontakte sekretariatet på e-mail:
klarlovgivning@digst.dk

For yderligere information henvises til hjemmesiden: digst.dk/dkl

Husk at lovforslag med offentlige implementeringskonsekvenser skal indsendes til Sekretariat for digitaliseringsklar lovgivning 6 uger før det udsendes i ekstern høring.

Obligatorisk vurdering af implementeringskonsekvenser ved nye lovforslag